

Sygn. akt **II AKa 69/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Piotr Brodniak (spr.)
Sędziowie:	SA Bogumiła Metecka-Draus SO del. do SA Iwona Gdula
Protokolant:	sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Apelacyjnej Grażyny Wilkanowskiej - Stawarczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2015 r. sprawy

A. T.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 30 stycznia 2015 r., sygn. akt III K 194/14

I. zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że jako podstawę prawną orzeczonej wobec skazanego A. T. kary łącznej pozbawienia wolności wskazuje art. 91 § 2 k.k.;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. R. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Iwona Gdula Piotr Brodniak Bogumiła Metecka-Draus

Sygn. akt II AKa 69/15

UZASADNIENIE

A. T. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 12 czerwca 1991 r., sygn. akt II K 308/91, za przestępstwo:

- z art. 208 k.k., popełnione w dniu 11 grudnia 1990 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 4 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 1.500.000 zł (przed denominacją),

- z art. 208 k.k., popełnione we wrześniu 1990 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 4 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 600.000 zł (przed denominacją),

- z art. 208 k.k., popełnione w dniu 27 stycznia 1991 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 4 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 1.500.000 zł (przed denominacją)

oraz karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i 3.000.000 zł (przed denominacją) grzywny;

2. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 20 marca 1992 r., sygn. akt II K 1144/91, za przestępstwo:

- z art. 208 k.k., popełnione w dniu 6 września 1991 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 1.000.000 zł (przed denominacją),

- z art. 214 § 2 k.k., popełnione w dniu 6 września 1991 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności

oraz karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 8 września 1993 r., sygn. akt II K 747/93, za przestępstwo z art. 208 k.k. w zw. z art. 60 § 1 k.k., popełnione w dniu 29 czerwca 1992 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 1.500.000 zł (przed denominacją);

4. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 21 czerwca 1995 r., sygn. akt II K 49/94, za przestępstwo z art. 204 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 1 k.k., popełnione w dniu 20 maja 1993 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 260 zł;

wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 sierpnia 1995 r., sygn. akt II K 881/95 połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec A. T. wyrokami opisanymi w punkcie 3 i 4 części wstępnej wyroku i wymierzono mu karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz łączną karę grzywny w wysokości 260 zł;

5. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 15 września 2000 r., sygn. akt XIV K 679/00, za przestępstwo z art. 264 § 1 k.k., popełnione w dniu 18 sierpnia 1997 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia;

6. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 25 maja 2001 r., sygn. akt II K 786/00, za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełnione w dniu 11 lutego 2000 r., na karę 4 lat pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 2 marca 2004 r., sygn. akt K 177/03, za przestępstwo z art. 264 § 1 k.k., popełnione w październiku 1997 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 05 października 2004 r., sygn. akt K 104/04 połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec A. T. wyrokami opisanymi w punktach 5, 6 i 7 części wstępnej wyroku i wymierzono mu karę łączną 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

8. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 19 listopada 2004 r., sygn. akt II K 470/04, za przestępstwo:

- z art. 229 § 3 k.k., popełnione w dniu 16 czerwca 2004 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

- z art. 226 § 1 k.k., popełnione w dniu 16 czerwca 2004 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

oraz karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

9. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt III K 119/08 zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2009 r., sygn. akt II AKa 89/09, za przestępstwo:

- z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w dniu 23 lutego 2007 r. i w styczniu-lutym 2007 r., na karę 9 lat pozbawienia wolności,

- z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w dniu 21 lutego 2007 r., na karę 8 lat pozbawienia wolności,

- z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełnione w dniu 28 lutego 2007 r., na karę 5 lat pozbawienia wolności,

- z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w dniu 28 lutego 2007 r., na karę 6 lat pozbawienia wolności,

- z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w dniu 11 lutego 2007 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w dniu 13 lutego 2007 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 282 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w styczniu 2007 r., na karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 282 § 1 k.k. w zw. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w listopadzie-grudniu 2006 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w sierpniu 2006 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 263 § 2 k.k., popełnione w okresie od stycznia do 4 marca 2007 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności

oraz karę łączną 10 lat pozbawienia wolności;

10. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt III K 46/10 zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II AKa 116/14, za przestępstwo z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed 9 grudnia 2011 r. w zw. z art. 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k. zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnione w okresach od września 2006 r. do stycznia 2007 r., od stycznia do końca lutego 2007 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 10 zł każda;

11. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt III K 242/12, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie sygn. akt II AKa 59/14, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., popełnione w dniu 22 lipca 2006 r., na karę 6 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 20 zł każda.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r., wydanym w sprawie III K 194/14, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 9, 10 i 11 części wstępnej wyroku i wymierzył A. T. karę łączną 15 lat pozbawienia wolności oraz połączył kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 10 i 11 części wstępnej wyroku i wymierzył A. T. karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 10 złotych każda.

Na podstawie art. 577 k.p.k., na poczet orzeczonej kary łącznej 15 lat pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy zaliczył okres faktycznego pozbawienia wolności A. T. od dnia 4 marca 2007 r.

Na podstawie art. 572 k.p.k., Sąd Okręgowy umorzył postępowanie co do wyroków opisanych w punktach 1 - 8.

Nadto, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, a także o kosztach sądowych.

Apelację od wyroku wywiódł prokurator i w zakresie podstawy prawnej orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, zarzucił mu:

- obrazę prawa materialnego, tj. art. 85 k.k., poprzez jego niesłuszne przywołanie w punkcie I części dyspozytywnej wyroku jako podstawy połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt III K 119/08, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2009 r., sygn. akt II AKa 89/09, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt III K 46/10 zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II AKa 116/14 i Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt III K 242/12, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, sygn. akt II AKa 59/14, podczas gdy z uwagi na fakt pozostawania w zbiegu realnym kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa oraz ciąg przestępstw rozstrzygnięcie takie winno być dokonane w oparciu o przepis art. 91 § 2 k.k.,

- obrazę prawa procesowego, a mianowicie art. 413 § 1 pkt 6 k.p.k. poprzez niesłuszne przywołanie art. 86 § 1 k.k. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku jako podstawy połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt III K 119/08, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2009 r. sygn.. akt II AKa 89/09, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt III K 46/10, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II AKa 116/14 i Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt III K 242/12, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, sygn. akt II AKa 59/14, podczas gdy z uwagi na fakt pozostawania w zbiegu realnym kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa oraz ciąg przestępstw, rozstrzygnięcie takie winno być dokonane w oparciu o przepis art. 91 § 2 k.k., który to przepis regulujący kwestie wymiaru kary w przypadku realnego zbiegu ciągów przestępstw lub ciągu z innymi przestępstwami odsyła wprost do odpowiednio stosowanych przepisów rozdziału dotyczącego kary łącznej, a więc także do art. 86 § 1 k.k.

Formułując te zarzuty prokurator wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wskazanie za podstawę prawną wymiaru kary łącznej orzeczonej w punkcie I części dyspozytywnej wyroku art. 91 § 1 k.k. w miejsce art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jest zasadna.

Dokonując takiej oceny skargi na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, iż w realiach analizowanej sprawy zaistniał realny zbieg przestępstw stwarzający podstawę do wydania wyroku łącznego. Jednocześnie, w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, ów Sąd bezbłędnie opisał, zarówno podmiotowe, jak i przedmiotowe uwarunkowania charakteryzujące wspomniane przestępstwa, a także wskazał elementy, które zaważyły na wymiarze kar łącznych pozbawienia wolności oraz grzywny orzeczonych za wyżej wymieniony zbieg przestępstw. Czyniąc te spostrzeżenia trzeba jednak zauważyć, że kara łączna pozbawienia wolności wymierzona A. T. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku jest wypadkową kary 9 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt. III K 119/08 (zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2009 r., sygn.. akt. II AKa 89/09) za ciąg dwóch przestępstw stypizowanych w art. 280 § 2 k.k., a także kar wymierzonych za inne, pojedyncze przestępstwa (chodzi o pozostałe kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt. III K 119/08 oraz o kary

pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 10 i 11). W tym stanie rzeczy rację ma więc skarżący, że podstawę prawną wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności winien stanowić jedynie przepis art. 91 § 2 k.k. Określa on bowiem jednoznacznie jak należy postępować w razie zbiegu ciągu przestępstw i innego przestępstwa, a co za tym idzie, w takiej sytuacji jak ta występująca na gruncie rozpoznawanej sprawy, zbędnym było powoływanie we wspomnianej podstawie prawnej art. 86 § 1 k.k., a już zupełnie niemożliwym art. 85 k.k. Innymi więc słowy, podstawą prawną omawianego rozstrzygnięcia powinien być tylko cytowany wcześniej przepis art. 91 § 2 k.k. A zatem, mając to na uwadze, Sąd odwoławczy, w uwzględnieniu apelacji prokuratora, skorygował w analizowanym zakresie orzeczenie Sądu pierwszej instancji.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym zapadło na podstawie § 2 ust. 3 i § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Kierując się względami słuszności, Sąd Apelacyjny, w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k, zwolnił skazanego od obowiązku ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym.